

לא. תמונה זו של הפגישה ההיסטורית בין ג'י אורגני מאלנקוב, האיש החדש בקרמלין, ובין דוויט אייזנהואר, הנשיא החדש בבית הלבן, אינה אמיתית. עדיין לא. אולם היא יכולה להיות אמיתית בעוד שבועות מעטים. רוחות של שלום החלו ננוש בות בעולם כולו. היריבים הגדולים, הנפגשים עוד היום בשדות הקטל של קוריאה המעונה, יתכן שיפגשו מחר ליד שולחן המשא-והמתן, וישימו זה לזה את היד לשביתת-נשק, ואולי לשלום. יהיה זה יום גדול לעולם כולו — ולמדינת-ישראל בפרט.

כיצד ניצח השלום?

שתי רוחות רעות הילכו אימים במדינת-ישראל מאז קם דוד בן-גוריון, לפני חמש שנים, כאולם המוויאון הקטן בתל-אביב, והכריז על היחסדה. הרוח הרעה האחת היתה סכנת המלחמה השמית. שביתות הנשק לא שמו לה קץ. הן רק העבירו אותה לשטח אחר. בכל רגע יכולה היתה המלחמה הקרה להפוך מלחמה תמה. לא היה אף מעשה אחד במדינה, משך חמש שנים אלה, שלא הושפע במישרין על-ידי שר מכוער זה. שר קטן, אך קרוב זה, הסתיר כמעט לגמרי את השד השני, שהיה בהרבה יותר גדול, בהרבה יותר מסוכן, אף כי היה רחוק יותר בשטח. היתה זאת הרוח הרעה של מלחמת העולם השלישית.

ישראל: שדה-קרב

מעטים הישראלים שהעזו לברר לעצמם מה היה קורה לו פרצה מלחמה זו בחמש השנים האחרונות. גורל המדינה במלחמת-עולם היה ודאי. שום כוח ממשלי לא עמד בין הדיכויים האדומים לבין תעלת-סואץ, ההכרח האובייקטיבי, להגיע במהירות האפשרית אל בסיסי ההפצה האמריקאיים בסעודיה ובלוב, ואל בסיסי הצבא הבריטי בעקבה ובסואץ, היו מכהיבים למטה הסור-בייטי את תוכנית ההתקפה. מלחמת העולם השלישית היתה הופכת את מדינת-ישראל, במקרה הטוב ביותר, לאזור כיבוש קומוניסטי, במקרה הרע ביותר — לשדה-קרב מכוסה חורבות. אין זה נעים לחיות במשטר של כיבוש. הדבר נעים עוד פחות כשמשטר הכיבוש הוא אנטי-ציוני מטבעו.

היונה לא עשתה בום

זו הפעם הראשונה בחמש השנים יוכלו הישראלים לחגוג, השבוע, את עצמאותם, מבלי שסיוט זה יעיק על חלומותיהם. משהו קרה בעולם, משהו השתנה על לוח השחמת אשר ישראל הוא אחד מאיכירי הקטנים, חסר השפעה אך מועמד לכל המכות. העורבים השחורים, שהסתירו את אור השמש בכני-פיהם מסילות האימה, כאילו נעלמו עם משב הרוח. יונים לבנות חגו בשמים, מלאו בהמיה עליוה, את החלל הרוגע כמעט. מה קרה?

ההתפתחות הגלויה לעין היתה פשוטה. יוסף סטאלין מת. במקומו באו כמה מנהיגים צעירים יותר, שגנוו מיד את חצוצרת המלחמה, הוציאו מתוך הארון את חליל השלום ערב הצליל. ברגע הראשון היה נדמה לרוב בני המערב שאין זה אלא אותו כלי ישן שמילא את החלל בין תרועת חצוצרה אחת לשניה, קולה של הצפור אשר הצרפתים קראו לה "היונה העושה בום". אולם משהתרבו דגלי השלום על התורן הסובייטי, החלו גם הספקנים לפקפק בספקנותם.

על גלגלי-ברזל

בנו אחר זה, תוך גישה מעשית שאין שניה לה, באו גייסטות שהעידו על רצון ליצור לפחות שביתת-נשק של ממש על פני כדור-הארץ. בעיות, שעוד אתמול נראה כאילו כל אחת מהן עלולה לגרום בנקל למלחמת עולם, עמדו לפתע מול פתרון מעשי. בקוריאה הוצעה החלפת שבויים חולים, דובר על אפשרות קרובה של שביתת-נשק. באו"ם הושגה הסכמה על מזכיר-כללי חדש. בגרמניה הובטחו חייהם של טיי-סיים התועים בשמיים. ובמוסקבה עצמה שוחררו הרופאים היהודיים.

קל היה להסביר את השינוי הפתאומי, לאורך כל החזיתות החמות, הקרות והפשוטות, באופיים הטוב וה פייסני של האנשים החדשים בקרמלין. אולם ההיסטוריה אינה אגדת ילדים. ושום פיה טובה לא נגעה במטה כשפים בחתיקי הפוליטי-ביורו. ההיסטוריה זוהרת על גלגלי הברזל של ההגיון. לא תמיד פשוט הגיון זה כתר-גיל חשבון בכתה א'. אולם הוא מתבטא בכיורר בתה ליכים הגדולים.

מה היו תהליכים אלה?